

Czym są niepożądane odczyny poszczepienne (NOP)

NOP, czyli niepożądane odczyny poszczepienne to czasowe zaburzenie stanu zdrowia, które może wystąpić po podaniu szczepionki

Zwykle NOP pojawiają się w okresie 4 tygodni po szczepieniu. Wyjątkiem są odczyny po szczepieniu przeciw gruźlicy (BCG), które mogą trwać dłużej.

U zdecydowanej większości osób zaszczepionych nie obserwuje się żadnych niepokojących objawów.

Jeżeli występują, są to najczęściej reakcje miejscowe w postaci:

- zaczerwienienia
- delikatnego obrzęku
- tkliwości przy dotyku w okolicy miejsca podania szczepionki.

Co robić, gdy pojawiają się NOP

Nie wymagają one zwykle żadnego postępowania i ustępują samoistnie. Z objawów ogólnoustrojowych po szczepieniu najczęściej obserwuje się:

- gorączkę
- gorsze samopoczucie.

U małych dzieci również może wystąpić:

- rozdrażnienie
- mniejsza aktywność
- trudny do ukojenia płacz
- mniejszy apetyt
- nadmierna senność.

Opisane objawy utrzymują się zwykle przez 1-3 dni i ustępują.

W sytuacji jakichkolwiek innych, nietypowych i niepokojących objawów, zawsze kontaktuj się z lekarzem i postępuj zgodnie z jego zaleceniami.

Jak często występują NOP

Częstość występowania NOP zależy od rodzaju szczepionki. W Polsce NOP są zgłaszane średnio z częstością 0,05% dla wykonanych szczepień podawanych w ramach Programu Szczepień Ochronnych.

Pod względem częstości można je podzielić na odczyny bardzo częste, częste, umiarkowanie częste, rzadkie i bardzo rzadkie.

Przykładowo: reakcja anafilaktyczna może wystąpić z częstością 1-1,1 na milion podanych dawek szczepionek, natomiast objawy miejscowe z częstością 1 na 10 podanych dawek.

Ciężkie niepożądane odczyny poszczepienne, wymagające hospitalizacji, występują nieporównanie rzadziej niż powikłania chorób, przed którymi chronią.

NOP pod kontrolą

Niepożądane odczyny poszczepienne są starannie monitorowane przez wiele instytucji zdrowia publicznego.

Jeśli pojawiają się niepokojące sygnały o zwiększonej częstości określonego zdarzenia po szczepieniu, prowadzone są badania. Ich celem jest sprawdzenie, jaki jest związek szczepienia lub konkretnej szczepionki z niepożądanym zdarzeniem. W zależności od wyników badania definiuje się, jaka grupa pacjentów jest najbardziej zagrożona. W skrajnych sytuacjach szczepionka może być wycofana z obrotu.

O szczepieniach przeczytasz więcej w magazynie „Ze Zdrowiem” nr 15 [„Się”](#).

Wejść na stronę [Szczepienia.info](https://pacjent.gov.pl/szczepienia/info).

Przeczytaj także

Co to jest szczepionka

Po podaniu szczepionki zaczynają działać naturalne mechanizmy ochronne. Szczepienie jest rodzajem treningu przed kontaktem z bakteriami i wirusami

Dlaczego trzeba szczepić dzieci z alergiami?

Twoje dziecko ma stwierdzoną alergię? Pamiętaj o szczepieniach ochronnych. U osób z chorobami alergicznymi występuje zwiększone ryzyko chorób infekcyjnych, którym zapobiegają szczepienia

Ciężkie reakcje alergiczne u dzieci

Nierzadko w konsekwencji reakcji organizmu na alergeny następuje bardzo silna reakcja. Zdarza się rzadko – dotyczy jednak czasami również dzieci